

## PAKINAA „PÄÄMAJASTA.“

- Kylläpä nyt laitoitte tavattoman sotkun.
- Kutka niin ja millä tavalla?
- No, kaikki te, jotka olette ruvenneet puhumaan teosofisesta päämajasta täällä Suomessa, ja sinäkin, joka siitä Tietäjässä kirjoitit niin ajattelemattomasti, ikäänkuin se jo olisi valmis asia.
- Ja millä tavalla se sitten on sotkeutunut?
- Vielä kysyt. Kuulithan itse, kuinka paljon melua siitä nousi seuran vuosikokouksessa viime pääsiäisenä. Eiväthän muutamat jäsenet ensinkään tahtoneet tietää sellaisesta „päämajasta“ vaan kysyivät ihmetellen, millä oikeudella sellaista nimeä käytetään ja milloin Suomen Teosofinen Seura on sellaisen perustanut.
- Mutta mitenkä voi ihmisiä estää käsittämästä asioita väärin, jos he eivät tahdo ottaa niistä selvää? Etkö huomannut, että ne, jotka siitä „melua pitivät“, olivat sellaisia, jotka nähtävästi eivät olleet lukeneet Tietäjästä ylishteerin puhetta „päämajan“ vihkiäisissä? Eikö hän selvin sanoin puhunut vain päämajan *ihanteesta*? Ja kun hän kertoi kuinka oli alkuunpantu ensimmäinen *yritys* tämän ihanteen toteuttamiseksi, ei hän mitenkään siihen sekottanut virallista Seuraa vaan sanoi: „kaikki on minun nimessäni; minun vastuullani on taloudellinen ja aineellinen puoli“. Kuinka kukaan saattoi niitä sanoja väärin käsittää? Jos joku ihannoit ja uneksii voivansa muodostaa teosofiselle liikkeelle pysyvän työssijän tässä maailmassa, tottahan hänellä on siihen oikeutta. Eihän maailmassa mitään syntyisi, jollei olisi uneksijoita, suunnittelijoita, alkuunpanijoita. Kaikki kulkisi entisiä latujansa iankaikkisesti.
- Kyllä niin. Mutta en käsitä, miksi siitä pitäisi rumpua pärryyttää, tai jotten liottelisi, miksi siitä yhtään sanaa mainitaan, ennenkuin Teosofinen Seura on sen virallisesti hyväksynyt ja ottanut haltuunsa.
- Aivan yksinkertaisesta syystä: ympäri Suomenmaan on monta, sekä Teosofisen Seuran jäseniä että muita, jotka eivät halua näitä asioita salassa pidettävän vaan mielellään kuulevat niistä jonkun sanan, jotta he ainakin ajatuksillaan voivat olla mukana.
- Mitä turhaa puhetta tuo on? Eikö teosofia ole puhdas aatteellinen totuudenetsiminen? Mitä tekemistä sillä on yksityisten ihmisten elämän ja asumistavan kanssa? Aivanhan teosofia tahraantuu, jos se sotketaan kaiken maailman asioihin.
- Minä en luule, että me suomalaiset osaamme tällä tavoin ajatella. Pikemmin meistä tuntuu, ettei teosofia ole oikein todellista, ennenkuin siitä on jonkinlaisia käytännöllisiä, kouriintuntuvia tuloksia. Ainakin muutamien ihmisten tulee näyttää, että teosofia kokonaan voi täyttää heidän elämänsä, niin ettei heillä ole enää muun maailman harrastuksia. Mitä hyötyä siitä olisi kansalle, jos muutama yksityinen kamarissaan lueskelisi teosofiaa ja ehkä joskus sopivalla hetkellä siitä juttelisi joitakin sanoja tuttavilleen töitten lomassa, kahvin ääressä? Me käsitämme, että teosofia on siksi suurta, että jokainen ihminen voi tulla vapaammaksi, onnellisemmaksi, veljellisemmäksi, saatuaan siitä kuulla. Ja kun edes muutamat näyttävät, kuinka ihana elämä saattaa olla teosofian tulisoihdun valossa, silloin se tarttuu, kaikki alkavat samaan suuntaan pyrkiä. Kodista on alettava, jos tahdotaan pysyviä tuloksia saada.
- Kyllähän tuo kauniilta kuuluu. Mutta koska nyt, toistaiseksi ainakin, yksi henkilö on se tukikohta, johon kaikki nojautuu, niin eikö ole hatara se perustus, joka on vain yhden henkilön varassa? Voisihan Teosofinen Seura esim. milloin tahansa valita toisen ylishteerin.
- Ja silloinko muka koko tämä n. k. päämajan homma menisi myttyyn ja työ keskeytyisi? Kaikki siis riippuisi tuon tittelin varassa? Mutta onhan kysymyksessä oleva henkilö alusta pitäen tehnyt teosofista työtä – tehnyt sitä kauan ennenkuin Teosofista Seuraa oli Suomessa olemassakaan. Ja jos uusi ylishteeri voi perustaa uuden teosofisen keskuksen, sitä parempi, vai kuinka? Eikö jokainen teosofi siitä iloitsisi? Eihän toinen valo ole varjona toista estämässä.
- Mutta jospa tuo henkilö kutsuttaisiin muille tasoille työskentelemään tai sattuisi seikkoja, jotka purkaisivat „päämajan“, kuten Kurikan Sointulan. Olisihan silloin häpeä koko teosofiselle liikkeelle meidän maassamme, että on puhuttu „päämajasta“.
- Jos me kaikkia mahdollisuuksia arkailisimme, niin pian kaikki vaipuisi pyhään äänettömyyteen. Mutta varmaan ne, jotka ovat mukana „päämajan“ perustamisessa, luottavat kohtalon hyviin voimiin. Ja

eikö tuollainen pelko olekin lapsellista, koska tässä ei ole kysymyksessä minkään aineellisen omaisuuden kasaaminen vaan uusien aatteiden levittäminen sydäimestä sydämeen? Lapsi, joka on lastuista rakentanut kauniin talon, saattaa pelätä, että joku muu sen näkisi, sillä voisihan tuo toinen sen tallata rikki. Mutta kehittyneempi lapsi ei sitä ajattele, vaan hän mielellään tahtoo kaikille näyttää. Jos he sitten kaatavat, niin ovat ainakin nähneet, mitä kaunista hän on luonut.

Eikä sittenkään teosofista päämajaa voi verrata Sointulaan, koska täällä ei ole taloudellinen puoli pääasiana eikä muutenkaan järjestys sama. Muuten viimeisten uutisten mukaan ei kuulu Amerikan Sointulakaan olevan vielä mennyttä vaan nousee taas ehkä entiselleen.

– Sinulla näkyy olevan herkkä usko. Sanoppa nyt sitten aivan suoraan: luuletko, että unelma „päämajasta“ tulee toteutumaan, vai hukataanko siinä ainoastaan aikaa ja voimia?

– Kuinka saatatkaan tuolla tavalla kysyä? Olethan varmaan niin monasti kuullut, että tulee tehdä työtä ajattelematta tuloksia. Eikö koko Bhagavad Gita todista samaa säveltä yhä uudestaan: tee työtä, vaikket koskaan näkisi hedelmiä työstäsi. Mitä tästä yrityksestä tulee, missä määrin ja millä tavalla se onnistuu, riippuu mielestäni siitä, kuinka paljon suomalaiset teosofit sydämessään tätä aatetta kannattavat. Jos he osaavat nähdä, ettei siinä piile mitään persoonallista tarkotusta ja siinä mielessä ovat koko sydämestään mukana, niin eihän unelma voi muuta kuin toteutua. Teosofit ovat itse ajatuksillaan kutsuneet esille tämän tuuman, sillä en luule, että ylisihteerin muuten olisi jättänyt rakkaita kirjojansa ja ottanut päällensä näin vaikeita rahallisia huolia.

– Siis kaikki menestys perustuu vain hurskaihin arveluihin, joilla ei ole mitään takeita todellisuudessa.

– Ei varsin niin. Esimerkki on paras todistus. Kaikissa maissa nykyään ajatellaan ja puuhataan teosofista päämajaa ja joskin moniaalla silloin ajatellaan huoneustoa vilkasliikkeisessä kaupungissa, niin sitäpaitsi myös etsitään tyyssijaa kaukana ihmisten hälinästä, jossakin luonnon keskellä. Jos Suomi ensimmäisenä ehtii tätä toteuttaa, Intian päämajaa lukuunottamatta, on se vain seuraus siitä, että meidän kansamme on lähempänä luontoa kuin muut kansat eikä ole niin paksulla kulttuurin vernissalla verhottu. Ja kaikkialla on huomattu, että mitä enemmän uskalletaan yrittää, mitä laajemmalle työ ulotetaan, sitä parempi on menestys. Miksikä pimeyttä niin kauvan ylläpidettäisiin, kun kerran valon kuitenkin täytyy voittaa? Tulkoon se, mikä tuleva on, mitä pikemmin. Ja se tulee, jos meillä on uskoa ja jos veljinä toivomme hyvää toistemme työlle, vaikkemme itse olisikaan mukana. Etkö nyt huomaa, ettei ole syytä, miksi muutamat teosofian harrastajat kantaisivat pahaa mieltä sellaista asiaa kohtaan, jota toiset taas lämpimästi suosivat.

*Muistuinpanija.*